

Мелничарите сè погласно бараат и стимулации од Владата. Неопходно е Владата да им понуди определено количество пченица за помош при работењето, во зависност од нивната работа во изминатите години. Во моментот Владата им нуди субвенции на сите производители на пченица, кои своето производство им го продаваат на мелничари кои работат легално.

Според тврдењата на Групацијата, во соседните земји лебот веќе се продава по повисоки цени. Во Албанија еден леб чини 50 денари, а во Хрватска, каде што стандардот е повисок од нашиот, лебот се продава за едно евро или 61 денар.

Ваквата состојба со повисоки цени веќе е евидентна на пазарите во земјава. Разликата во цените се гледа и на зелените пазари. Земјоделските производи се поскапи за два-три пати. На пример, ако лани килограм домати можеше да се купи за 15 до 20 денари годинава чини од 40 до 50 денари. Лани краставиците беа 10 денари а сега 30, зелката се продаваше за 5 до 10 денари за килограм а сега чини дури 30 денари. Според експертите, цените на зелените пазари годинава се повисоки поради сушата која го зафати целиот регион, но и поради зголемениот извоз.

ПРЕХРАНБЕНИТЕ АРТИКЛИ ВО ДЕНОВИ ПО СЕГАШНИТЕ ЦЕНИ

ЛЕБОТ ПРЕД НОВИ ЕСЕНС

КОНЕЧНАТА ЦЕНА НА ЛЕБОТ КЕ СЕ ОФИЦИЈАЛИЗИРА КОН СРЕДИНАТА НА СЕПТЕМВРИ, ПРЕДВИДУВААТ МЕЛНИЧАРИТЕ

Деновиве мелничарите во земјава од Владата побараа итно да распише квоти за пченица и да обезбеди увоз од сите држави од каде ќе може таа да се увезе, поради огромниот недостиг од овој земјоделски производ во Македонија. На минатонеделниот состанок во Стопанска комора на Македонија со Групацијата, Министерството за економија, Бирото за стокови резерви, како и Министерството за земјоделство, претставници од десет мелници во земјава апелираа до Владата дека недостигот од пченица е присутен во сите земји во Европа, па поради тоа побараа уште да се овозможи увоз од таму, бидејќи во спротивно сами ќе барале излез од оваа криза.

Според мелничарите, потребите за пченица се околу 280.000 тони, а досега од македонските земјоделци се откупени 87.000 тони.

"Тоа во превод значи дека недостапуваат околу 100.000 тони, кои ќе можат да се обезбедат од увоз", изјави Румен Смилевски од Групацијата на мелничари во земјава.

Воедно, од Здружението за земјоделство и прехранбена индустрија се оградаја дека тие расправале и дека немале намера да расправаат за цената на лебот.

"Ова е пазарна економија и цената на лебот ја формираат пазарот и од-

делни стопански субјекти. Како понатаму ќе се движи цената на лебот ќе зависи единствено од секој производител одделно, во согласност со неговите трошоци и технологија", потенцираше Смилевски.

ГРИЖИ И ПРОБЛЕМИ

Мелничарите се загрижени дека во европскиот регион нема од каде да се увезе пченица по прифатливи цени. Претставникот од "Жито Вардар", Ристо Ташев, тврди дека според непотврдени информации од Берзата, Аргентина наскоро ќе го забрани извозот на пченица.

"Како што сега сме организирани, ќе ни биде многу тешко да увеземе пченица", вели Ташев.

Во врска со ова, претставникот од фирмата "Жито југ" од Кавадарци, Гаврило Гавриловски, нагласи дека иако засега постои можност за увезување пченица од Русија, тоа е дополнителен проблем затоа што оваа земја не е членка на Светската трговска организација. Тоа значи дека за увоз на руска пченица ќе се пресметува царина, што е дополнителен трошок.

Мелничарите инсистираат на дополнително олеснување на увозот и покрај укинувањето на царината. Според нив, за секој увоз, покрај парите за откуп е потребно издвојување на 10 долари

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

ВОДНИК ВО "СЕРИЈАТА" КИ ПОСКАПУВАЊА

или 452 денара дополнителен трошок за еден тон пченица.

"Предлагаме овој трошок да се укине. Во вонредна состојба, ваквата помош е најпотребна", рече претставникот од "Жито Вардар".

Поради санирање на состојбите во овој сектор, Владата деновиве реши да дозволи увоз на пченица без царина. До сега пченица без царина се увезуваше само од земјите од СТО, додека за секој друг увоз се плаќаше царина од 8 до 10 отсто.

"Состојбата воопшто не е алармантна. Нема потреба од промена на цената на брашното, на лебот и на месото, чие производство е поврзано со добиточната храна. Меѓутоа, тоа е одлука на самите производители", вели Живко Јанкуловски, заменик-претседател на Владата.

Како што информираше Владата, досега се откупени 90.000 тони пченица, а до крајот на август требало да се откупат уште 10.000 тони. Пченицата низ мелниците во земјава се откупува по цена од 12 денара за килограм. Владата информира дека нема да дава гаранции за поголем организиран увоз, како што бараа мелничарите.

Во Бирото за стоковни резерви има 50.000 тони, а ќе се набават уште 49.000 тони. Распределбата на квотите и на дозволите за бесцарински увоз на пченица ќе почне по осми септември. За пченката и јачменот и до сега важеше бесцаринскиот увоз, а од Владата информираат дека тој ќе продолжи и понатаму. Македонија има недостиг од 80.000 до 100.000 тони пченка и јачмен. Во Бирото има 7.000 тони јачмен, а предвидено е зголемување на 20.000 тони. Резервата на пченка, пак, е 6.000 тони и ќе се набават уште 14.000 тони.

УДАР ВРЗ СЕМЕЈНИТЕ БУЏЕТИ

Но, за жал, ваквата состојба е присутна и кај другите производители на прехранбени артикли во земјава. Бранот поскапувања ќе го намали животниот стандард на граѓаните. Ќе удри на семејните буџети. На државно ниво економските експерти не очекуваат големи промени во макроекономската политика. Според нив, секако ќе има мал раст на стапката на инфлација.

Она што сега се случува е резултат на намалената понуда на производи поради

НОВИТЕ ЦЕНИ НА ГРАДИНАРСКИТЕ КУЛТУРИ ЈА НАМАЛИЈА ДОМАШНАТА ПОТРОШУВАЧКА

ди летната суша, но и поради зголемувањето на цените на земјоделските производи.

Колку за илустрација, во Хрватска лебот поскапе за 15 проценти, а маслото за јадење дури за 100 отсто. Во Србија, Бугарија и во Чешка за повеќе од 20 проценти се зголемија цените на земјоделските производи. Додека во Србија се прават калкулации за колку проценти над проектираното ќе се зголеми стапката на инфлација, во Македонија засега нема такви информации. Гувернерот Гошев вели дека дополнително ќе се прават пресметки. За годинава е предвидено стапката на инфлација да биде два отсто. За ублажување на шокот за граѓаните Владата може да ги зголеми социјалните пакети за најсиромашните или да обезбеди интервентен увоз на пченица, со што би спречила натамошно зголемување на цените на лебот.

Во меѓувреме, продолжува бранот поскапувања на основните прехранбени производи. По лебот, поскапуваат и месото и јајцата. Цената на табла јајца во просек е повисока за околу 50 денари.

"Да, навистина ги кренавме цените, па сега табла јајца се продава за 50 денари поскапо отколку претходно, но поскапе и цела храна, па мора и јајцата да поскапат", велат продавачите.

Слабите приноси од земјоделските култури повлекуваат поскапувања и на другите основни производи. Деновиве и месарниците најавуваат дека месото за два-три дена ќе го продаваат по високи цени.

"Сега цената на месото е иста, но за неколку дена ќе се покачи и тоа за дваесет денари", велат од месарниците.

Ваквата состојба засега им оди во прилог само на земјоделците, бидејќи состојбата е многу подобра од лани кога откупните цени беа ниски и продажбата на градинарските култури не одеше.

"Не паметиме кога цената на доматиците во овој период од годината била 35 денари за килограм. Причина за добриот пласман е отворањето на бугарскиот пазар, кој апсорбира најголем

дел од доматиците и од бостанот, кои потоа завршија во трети земји, а најмногу во Романија", вели Ванчо Митев, претседател на Здружението "Еко градинар" од селото Добрејци.

Затоа земјоделците не сакаат да се потсетуваат на минатата година, кога краставиците и бостанот ги фрлаа и ги газеа.

Но, ваквата состојба се почувствува и на пазарите во земјава, пред сè, преку зголемувањето на цената. Разликата во цените се гледа и на зелените пазари. Земјоделските производи се поскапи за два-три пати. Минатата година килограм домати можеше да се купи за 15 до 20 денари, годинава чини од 40 до 50 денари. Краставиците лани беа 10 денари а сега се 30, зелката се продаваше за 5 до 10 денари за килограм а сега чини дури 30 денари.

Агроекспертите оценуваат дека зелените пазари годинава се поскапи поради сушата која го зафати целиот регион, но и поради зголемувањето на цените и фактот дека земјоделците се преориентираа кон производство на други култури.

НАБРАНИ И ПРОДАДЕНИ 40.000 ТОНИ БОСТАН

На најголем дел од површините под бостан кои се во струмичкиот регион заврши бербата на оваа култура. Од околу 1.350 хектари, како што проценуваат во Подрачната единица на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, летово се набрани повеќе од 40.000 тони бостан и дињи со првокласен квалитет. Просечната откупна цена на најголемиот прифатен пункт во Колешино достигна од четири до пет денари за килограм, од што се задоволни и земјоделските производители и трговците.

Од 1 април до почетокот на август се извезени повеќе од 90.000 тони зеленчук од струмичкиот регион, од кој најголем дел отпаѓа на бостанот (33.455 тони), доматиците (20.650 тони), зелката (23.242 тони) и на краставиците (10.147 тони).